

Vargitossens vindkraftspark, Vörå

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning

UPPGIFTER OM PROJEKTET

Projektets namn och läge

Vargitossens vindkraftspark, Vörå

Projektansvarig

Kustens Vind Oy Ab, Teknologiapuisto 1, 61800 Kauhajoki

Konsult vid utarbetandet av bedömningsprogrammet har varit FCG Finnish Consulting Group Oy.

Kontaktmyndighet

Kontaktmyndighet för projektet har varit Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projektalternativen

Projektområdet är beläget cirka 17 kilometer från Vörå centrumtätort i kommunens nordöstra del. Landskapet Södra Österbotten ligger sydost om projektområdet, som närmast på cirka 300 meters avstånd från projektområdet. Projektområdet är cirka 1 200 hektar stort. Antalet vindkraftverk på området är högst 9 och enhetseffekten för vindkraftverken är högst 10 MW. Den planerade rotordiametern är cirka 200 meter och totalhöjden högst 300 meter. Projektets elöverföring kommer att genomföras med jordkablar för 20–45 kV till en elstation som byggs i närheten av Oravais fabrik på vindkraftsområdets nordvästra sida.

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet

Vindkraftverk

ALT0: Projektet genomförs inte.

ALT1: I projektområdet byggs högst 9 nya kraftverk. Vindkraftverkens totala höjd är högst 300 meter och enhetseffekten högst 10 MW.

ALT2: I projektområdet byggs högst 6 nya kraftverk. Vindkraftverkens totala höjd är högst 300 meter och enhetseffekten högst 10 MW.

Elöverföring

ALTA: Den el som produceras i projektet överförs från kraftverken till Vargitmossens elstation som byggs nordväst om projektområdet i närheten av Oravais fabrik. Överföringen sker helt med jordkabel för 20–45 kV och kabelns längd är cirka 3,1 kilometer. Vid Vargitmossens elstation ansluts projektet till det nationella nätet via Jussila–Lotlax kraftledning för 110 kV (Oravais förgreningsledning).

INLEDANDE AV FÖRFARANDET VID MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

Kustens Vind Oy Ab har inlett förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsförfarande) den 21 februari 2024 genom att lämna in ett program för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsprogram) för projektet Vargitmossens vindkraftspark till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (nedan NTM-central).

Behovet av bedömningsförfarande för projekt bestäms med stöd av punkt 7 e) *vindkraftverksprojekt där de enskilda kraftverken är minst tio till antalet eller projektets totala kapacitet är minst 45 megawatt* i bilaga 1 till lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-lagen).

FÖRHANDSÖVERLÄGGNING

Kontaktmyndigheten ordnade en förhandsöverläggning den 25 augusti 2021, för att främja bland annat hanteringen av den helhet av bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som projektet kräver och informationsutbytet mellan den projektansvarige och myndigheterna. I förhandsöverläggningen deltog förutom kontaktmyndigheten företrädare för Kauhava kommun, Vörå kommun, Österbottens museum, Södra Österbottens museum, Nykarleby stad, Österbottens förbund, den projektansvarige och konsulten.

INFORMATION OCH SAMRÅD OCH BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten informerade om bedömningsprogrammet och framläggandet av det samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom en offentlig kungörelse under tiden 5 mars – 3 april 2024. Kungörelsen och bedömningsprogrammet publicerades på NTM-centralens webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten> och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/vargitmossen-vindkraft-MKB. Meddelande om kungörelsen har sänts till Vörå kommun samt städerna Kauhava och Nykarleby för publicering på deras webbplatser. Dessutom har det informerats om bedömningsprogrammet och framläggandet av det samt möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom tidningsannonser som publicerats i tidningarna Ilkka-Pohjalainen och Vasabladet.

Under samrådstiden har man kunnat bekanta sig med bedömningsprogrammet i pappersform på följande platser

- Vörå bibliotek (Härmävägen 8, 66600 Vörå)
- Vörå kommunhus (Vöråvägen 18, 66600 Vörå)
- Oravais bibliotek (Öurvägen 31, 66800 Oravais)
- Kauhava stadshus (Kauppatie 109, 62200 Kauhava)
- Alahärmä bibliotek (Kirjastokuja 4, 62300 Härmä)
- Nykarleby stadshus (Topeliusplanaden 7, 66900 Nykarleby)

Ett informationsmöte för allmänheten om bedömningsprogrammet ordnades tisdagen den 19 mars 2024 kl. 18.00 med möjlighet att delta på distans. Förutom representanter för kontaktmyndigheten och den projektansvarige deltog cirka 20 personer i mötet på plats medan cirka 5 åhörare deltog på distans. Frågor som togs upp på mötet var bland annat hälsoeffekterna av vibrationer och skuggbildning, kraftverkens placering, människornas trivsel och rivningskostnaderna.

UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten begärde utlåtanden om bedömningsprogrammet av kommunerna och andra myndigheter inom projektets influensområde som sannolikt berörs av saken. Till kontaktmyndigheten inkom 27 utlåtanden och 9 åsikter om bedömningsprogrammet.

I det följande presenteras kontaktmyndighetens syn på det centrala innehållet i responsen från samrådet. Utlåtandena och åsikterna i sin

helhet finns på adressen www.miljo.fi/vargitmossen-vindkraft-MKB. Uppgifter som har betraktats som personuppgifter har strukits i de utlåtanden och åsikter som publicerats på webbsidan.

Sammandrag av utlåtandena och åsikterna

Cinia Ab har för närvarande inga radiofrekvenser eller kabelbundna kommunikationsnät i användning i området. Bolaget ber att olägenheterna för telekommunikationen beaktas liksom att det i fortsättningen inte går att bygga radiolänksystem inom projektets influensområde.

Digita Oy nämner att inget skuggområde konstaterats inom influensområdet. Bolaget påpekar dock att vindkraftsprojekt kan medföra betydande olägenheter för antenn-tv-mottagningen och störningen kan påverka tillgången till myndigheternas varningsmeddelanden och den allmänna säkerheten. Konsekvenserna för antenn-tv-mottagningen borde beaktas i bedömningen och vindkraftverkens inverkan på antenn-tv-sändningarnas synlighet bör undersökas i god tid. Den som ansvarar för vindkraftsprojektet ska se till att störningar undanröjs och stå för kostnaderna för detta. När störningar undanröjs bör även andra eventuella vindkraftsprojekt i området beaktas.

Elisa Abp ber att olägenheterna för Elisa telekommunikation beaktas. I fortsättningen går det inte att bygga radiolänksystem inom projektets influensområde.

Fingrid Oyj påpekar att kopplingen till stamnätet bör genomföras med iakttagande av Fingrids allmänna kopplingsvillkor, där de tekniska kraven och avtalsparternas rättigheter och skyldigheter fastställs. Dessutom måste vindkraftverken uppfylla Fingrids systemtekniska krav. Den projektansvarige måste se till att alla elnät och anordningar i anslutning till dem uppfyller kopplingsvillkoren för stamnätet och de systemtekniska kraven.

Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab påpekar att luftfartslagen reglerar flyghinder på så vis att en konstruktion eller anordning får inte störa anläggningar som tjänar luftfarten eller flygtrafiken eller i övrigt äventyra flygsäkerheten. I enlighet med den ändring av luftfartslagen som trädde i kraft den 1 oktober 2023 utreder Transport- och kommunikationsverket som ett led i processen för beviljande av flyghindertillstånd flyghindrets konsekvenser för flygtrafikens smidighet och flygplatsoperatören.

Meteorologiska institutet ber att man ska beakta att det finns rikligt med vindkraft i området och att kraftverken orsakar betydande falskt eko för radarmätningar och kan eventuellt påverka vädertjänsten i området.

Kauhava stads miljönämnd berättar att Kauhava stadsstyrelse har fastställt avståndet mellan vindkraftverk och bosättning till 2 kilometer, vilket bör beaktas i placeringen. Tillsammans med andra vindkraftverk i området kommer projektet att ha betydande sammantagna konsekvenser för landskaps- och kulturmiljön i Kauhava stad, och därför bör även riktningen från Kauhava stad beaktas i landskapsanalysen och hänsyn tas till övriga vindkraftverk i området och deras sannolika höjder.

I den gällande Österbottens landskapsplan 2040 finns ingen beteckning för vindkraftsområde. I Österbottens landskapsplan 2050, som är i utkastfasen, har ett område för vindkraft avgränsats i projektområdet. En kommunal plan får inte stå i konflikt med landskapsplanens central måla och principer och planen får inte försvåra genomförandet av landskapsplanen. Man efterlyser grunder för utvidgningen av vindkraftsområdet och utökningen av antalet kraftverk i projektplanen.

Staden påpekar att det får inte bli markägarnas uppgift att avlägsna konstruktionerna.

Naturresursinstitutet (Luke) påpekar att för att klarlägga förekomsten av hönsfåglar i planeringsområdet skulle det vara bra att inventera spelplatserna flera år efter varandra. Då skulle inventeringen av spelplatser ge en bättre bild av områdets betydelse för hönsfåglar än en inventering som görs en enstaka vår. Projektområdet ligger inom Jeppo vargrevir. Luke påpekar att de inventeringar av stora rovdjur som gjorts möjliggör endast en grov uppskattning av förekomsten av dessa arter i området. Det går inte att fastställa områdets betydelse som föröknings- och rastområde för dessa arter utifrån de inventeringar som gjorts. Luke anser att i bedömningsbeskrivningen för detta projekt bör särskild vikt läggas vid de sammantagna konsekvenserna med omgivande vindkraftsprojekt. Luke påpekar också att för en del arter kan det potentiella influensområdet (sammantagna konsekvenser) vara mycket vidsträckt. Detta är situationen när flera vindkraftsprojekt planeras i samma revir och förekomstområden för en art (t.ex. varg).

Västkustens miljöenhet påpekar vikten av god planering av kraftverksområdets omfattning och av de enskilda kraftverken så att de negativa konsekvenser för människorna och miljön kan minimeras. Kraftverken bör placeras så att miljöministeriets riktvärden för buller inte överskrids.

I bullermodelleringen bör beaktas även de sammantagna konsekvenserna av de vindkraftverk som redan uppförts i närområdet. Ljus- och skuggeffekter får förekomma så kort tid på året att objekt som störs i

omgivningen inte förorsakas oskäligen olägenheter, Västkustens miljöenhet använder 8 h/år som gränsvärde.

På projektområdet finns tre grundvattenområden. Grundvattnets kvalitet får inte försämrats i något grundvattenområde eller i privata brunnar.

Risken för att is ska lossna från rotorbladen måste beaktas i närheten av vägar och i områden där det kan finnas människor. Det vore bra att använda jordkabel för elöverföringen.

Forststyrelsen påpekar att projektområdet gränsar direkt till ett Naturaområde och att det närmaste planerade vindkraftverket ligger 400 meter från området. *Forststyrelsen* anser det nödvändigt att göra en bedömning enligt 35 § i naturvårdslagen av vindkraftsparkens konsekvenser för Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen och fäster också uppmärksamhet vid vindkraftsparkernas och -projektens sammantagna konsekvenser för området.

Forststyrelsen anser att det skulle vara motiverat att som ett led i projektets inventering av det häckade fågelbeståndet uppdatera uppgifterna om fågelbeståndet på Paljakanneva-Åkantmossen, särskilt i fråga om områdets myrfåglar. Projektets konsekvenser för hotade rovdjursarter bör bedömas omsorgsfullt som ett led i MKB-förfarandet. Dessutom bör uppgifterna om arternas revir och häckningsplatser i användning vid behov ses över och presenteras som en del av MKB-beskrivningen. *Forststyrelsen* anser att den presenterade inventeringen avseende flygstråken för arter som är utsatta för kollisioner med vindkraftverk, särskilt hotade rovfågelarter, är nödvändig. *Forststyrelsen* betonar att inventeringen måste vara tillräckligt omfattande, för att det ska vara möjligt att utifrån den dra tillförlitliga slutsatser om fåglarnas rörelser och flygbeteende.

Den inventering av flyttfåglar som presenteras i MKB-beskrivningen är för lätt när det gäller antalet observationsdagar och inventeringen borde kompletteras med fältövervakning och genom att sammanställa uppgifter från fågelinventeringar som gjorts för andra vindkraftsprojekt eller för vindkraften i Österbottens landskapsplan.

I förslaget till landskapsplan gränsar Vargitmossens projektområde delvis till ett område som angetts som område för vindkraftverk (Kimo österskog, planbeteckning tv-2). Projektområdet avviker dock till storlek och gränser från vindkraftsområdet i förslaget till landskapsplan. *Forststyrelsen* anser att i MKB-beskrivningen bör man granska den planerade vindkraftsparkens förhållande till vindkraftsområdena i den gällande landskapsplanen samt i vilken mån det är möjligt att avvika från vindkraftsområdet enligt

landskapsplanen med avseende på bl.a. annan markanvändning i området samt den planerade vindkraftsparkens konsekvenser för naturen.

Österbottens förbund konstaterar att alternativen 1 och 2 i MKB-programmet inte är förenliga med Österbottens landskapsplan 2040 eller förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Vargitmossens vindkraftsprojekt bildar tillsammans med Storbackens och Mörknässkogens vindkraftsområden ett regionalt betydande vindkraftsområde, och därför är det viktigt att fästa uppmärksamhet vid deras sammantagna konsekvenser för markanvändningen samt landskaps-, kultur- och naturvärden. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

Bägge de utredda alternativen ALT1 och ALT2 sträcker sig utanför området i förslaget. Österbottens förbund önskar att man också utreder ett alternativ enligt förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

Österbottens museum konstaterar att de utredningar som ska göras innefattar en arkeologisk inventering, så de uppgifter som behövs för att bedöma konsekvenserna för fornlämningar kompletteras i samband med MKB-förfarandet.

Museet betonar att inom vindkraftsområdets teoretiska synlighetsområde (30 km) finns ett stort antal värdefulla områden och objekt som utgör byggd kulturmiljö och kulturlandskap. Dessa områden har beaktats på behörigt sätt i programmet för miljökonsekvensbedömning. I miljökonsekvensbedömningen bör lokalt värdefulla objekt beaktas och en inventering av byggnadsbeståndet (objekt uppförda före 1960) göras, om detta inte har gjorts i samband med tidigare planeringsprojekt.

Österbottens räddningsverk påpekar vikten av en projektspecifik riskanalys av riskerna för iskastning, brand och olyckor och av utredningar i anslutning till dessa. Räddningsmyndigheten anser att byggnader, rekreationsleder eller andra allmänna områden inte bör placeras närmare kraftverken än 600 meter, om det inte genom en projektspecifik riskanalys och en projektspecifik utredning om iskastning i anslutning därtill kan påvisas att kortare skyddsavstånd kan tillåtas. Med hänsyn till projektets storlek bör det lagenliga behovet av anmälningsförfarande för användning och lagring av kemikalier utredas. Vindkraftverkens ägare och verksamhetsövaren ansvarar för att förebygga olyckor i området och för att reducera eventuella följder av olyckor. När det gäller det grundvattenområde som finns inom projektområdet påpekar Räddningsverket att kemikaliesäkerhetslagens förbud mot förorening av grundvatten måste beaktas i verksamheten.

Försvarsmakten, 2. logistikregementet konstaterar att i programmet för miljökonsekvensbedömning beskrivs det utlåtandeförfarande utifrån vilket projektets konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet bedöms. Med hänvisning till avsnitt 9.17 i MKB-programmet påpekar Försvarsmakten dock att enligt Försvarsmaktens uppgifter har Huvudstabens utlåtande om projektet begärts i april 2024 och inte hösten 2023.

För projektet bör fås Huvudstabens positiva utlåtande om godkännande som bygger på aktuella projektuppgifter innan den plan som möjliggör byggandet av vindkraftverken godkänns.

Skogsvårdsföreningen Österbotten rf påpekar i sitt utlåtande att det skulle vara bra med ett varningssystem för fallande is med tanke på de aktörer som är verksamma i området. Man föreslog att ersättningsförfarandet skulle utvecklas i de situationer där aktören drabbas av inkomstförluster under tider som är förenade med risker. Jordkabel anses vara ett bra alternativ eftersom skogsmarken förblir så produktiv som möjligt.

Suomen erillisverkot konstaterar att projektet inte inverkar på Suomen Erillisverkot Oy:s nätoperatörstjänsters affärsverksamhet.

Finlands Naturskyddsförbunds Österbottens distrikt rf konstaterar att i Österbottens landskapsplan och utkastet till landskapsplan 2050 har det inte anvisats vindkraft av det planerade projektets storleksklass på projektområdet. Naturskyddsförbundets Österbottens distrikt konstaterar att projektet strider mot landskapsplanen och att etableringsplatsen inte är lämplig, eftersom även tysta områden skulle gå förlorade där. Tysta områden företräder en icke-förnybar naturresurs. Naturskyddsförbundets Österbottens distrikt förordar inte vindkraftsprojekt om de ligger närmare än två kilometer från känsliga områden.

Kustområdet är ett betydande kalvningsområde för älg. Alltför tätt utbyggd vindkraft försvårar den viltvårdande kontrollen över älgstammen. Det måste finnas kvar marker som lämpar sig för jakt i området.

Naturskyddsförbundet påpekar att utbyggnaden av vindkraftsområden innebär ett okontrollerat hot mot att främmande arter sprider sig till områden som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden. Naturskyddsförbundet påminner också om skadliga mikroplaster från vindkraftsområden, risken för skador på grund av oljeläckage och bullrets inverkan på känsliga objekt, dvs. bosättning och det öppna landskapet i åker-, myr- och vattenområden.

Vindkraftsområden borde inte placeras på viktiga fågelområden och flyttstråk. Flygekorrieringarna borde effektiviseras och göras flera år efter varandra. I planerna borde man beakta att för att trygga flygekorren

måste det lämnas inte bara tillräckligt med förökningsskog utan också färdvägar. Förekomsten av åkergrödor i området måste kompletteras och inventeringar som gjorts enbart utifrån ljudet är otillräckliga enligt dagens kunskap. Förekomsten av insekter särskilt i influensområdets våtmarksområde måste undersökas närmare. I fråga om flera arter måste observationer göras flera år efter varandra för att man ska få en verklig bild av förekomsten av arter i området.

Av Naturresursinstitutets undersökning framgick det att försiktighetsprincipen bör iaktas och att vindkraftsområdena inte bör byggas ut, särskilt inte i områden som är viktiga för den biologiska mångfalden, i grönförbindelsekorridorer, på och invid fåglarnas flyttstråk samt invid skydds- och Naturaområden och vårdbiotoper. Utgångspunkten bör vara att ett tillräckligt skyddsavstånd till dessa känsliga miljöer är fem kilometer.

Distriktet kommer inte att förorda projektet utan anser att ALTO är det bästa alternativet.

Finlands Viltcentral, Kust-Österbotten konstaterar att bedömningsprogrammet i huvudsak är tillräckligt och har utarbetats i den omfattning som saken kräver.

Telia Finland Oyj påpekar i sitt utlåtande att det inte går att bygga radiolänksystem i fortsättningen inom projektets influensområde. I fråga om elöverföringsledningarna bör det göras en separat utredning om riskspänning i fråga om Telias närliggande kablar.

Traficom, Transport- och kommunikationsverket meddelar att luftfartslagen har ändrats den 1 oktober 2023 i fråga om flyghinder. I fortsättningen behöver ansökan om flyghindertillstånd inte längre åtföljas av utlåtande av leverantören av flygtrafikledningstjänsten om tänkta flyghinder. I fortsättningen begär Traficom utlåtanden om tänkta flyghinder när verket har mottagit ansökan om flyghindertillstånd. Transport- och kommunikationsverket Traficom påpekar att vindkraftverkens konsekvenser för radiosystem bör beaktas i planeringen. Vindkraftverk har konstaterats påverka tv-mottagningens kvalitet i markbundna TV-sändningsnät, styrkan hos mobilnätens fält och signalens kvalitet. Även radarsystem kräver tillräckligt avstånd från vindkraftverk för att fungera, så i planeringen bör det säkerställas att tv- och mobiltjänster samt radarutrustning och radiolänkar fungerar störningsfritt även i fortsättningen. De olika parterna borde också samarbeta i planeringsfasen så att radiosystemen inte störs eller så att störningar kan undanröjas.

Nykarleby stad, byggnads- och miljönämnden anser att den största inverkan av vindparken för Nykarlebys del gäller landskapet och tidvis

buller. I miljökonsekvensbedömningen bör stor uppmärksamhet fästas vid konsekvenserna av buller, skuggeffekter och synligheten i landskapet med beaktande av den helhet som vindkraftsprojekten i området bildar.

Trafikledsverket anser att bedömningen av konsekvenserna för trafiken presenteras tillräckligt i bedömningsprogrammet. Vid placeringen av kraftverken bör Trafikverkets anvisningar om minimiavståndet från vindkraftverk till trafikleder beaktas. För transporterna av kraftverkskomponenter bör landsvägars, broars och trummors bärförmåga säkerställas i god tid före transporterna. Den projektansvarige svarar för kostnaderna för behövliga förstärkningsåtgärder, flyttning av konstruktioner och breddning av anslutningar.

Vörå kommun, byggnads- och miljönämnden konstaterar att projektområdet bör avgränsas utanför Rävholstrets grundvattenområde. Vindkraftsprojektens placering får inte öka bullerbelastningen ytterligare för bosättningen i området. Vörå kommun påpekar att stora rovfåglar fångststråk bör utredas, eftersom stora rovfåglar häckar i området. Konsekvenserna för fågelbeståndet bör bedömas i enlighet med miljöförvaltningens anvisning 6/2016. Vörå kommun korrigerar att i Fulbergsändans område finns endast ett marktäktstillstånd som gäller till den 27 januari 2028.

NTM-centralen i Södra Österbotten, enheten för vattenresurser konstaterar att enligt en förhandsbedömningen orsakas projektets största konsekvenser för vattendragen av anläggandet av vägar och vägdiken. Grävnings- och dräneringsarbetena kan orsaka erosion, ökad belastning samt sänkt grundvattenyta. Suspenderade partiklar som transporteras till vattendragen inverkar negativt på vattnets kvalitet och ekologiska status. Projektet får inte förhindra vattenlevande organismers möjligheter att röra sig fritt i projektområdet. Dikningar kan förändra vattenbalansen i området, framför allt under perioder av lågvattenföring. Sänkt grundvattenyta på sura sulfatjordar förorsakar sur och metallhaltig avrinning och på torvjordar utsköljning av näringsämningen med det avrinnande vattnet.

I MKB-programmet nämns inte eventuella dräneringsbehov i samband med projektet. Enheten för vattenresurser påpekar att konsekvenserna för vattendrag av eventuella dikningar är inte begränsade enbart till byggtiden, utan konsekvenserna för ytvatten fortsätter i flera årtionden på torvjordar, när torven så småningom faller sönder.

NTM-centralen i Södra Österbotten, naturskyddsenheten konstaterar att värden i anslutning till fågelbeståndet och myrnaturen framhävs i projektområdet och dess närområde. Det är mycket viktigt att projektens sammantagna konsekvenser bedöms. För natur- och artinventeringar

rekommenderas guiden Luopas. Utifrån inventeringarna bör man kunna utesluta naturvärden som tryggas genom lag från vindkraftsparkens och jordkabelsträckningens influensområde.

Med beaktande av de vindkraftverk som redan planlagts och byggts i området är ytterligare utbyggnad inte möjlig utan att riskgränsen för havsörnen överskrids.

Projektet ligger i den södra kanten av Jepporeviret (Parrevir, 45 % TN), vilket innebär att det bör göras en separat inventering av stora rovdjur i området med fokus på vargens förekomst.

I bedömningen av landskapskonsekvenserna bör konsekvenserna för naturlandskapet dag- och nattetid samt de sammantagna konsekvenserna av olika projekt beaktas.

Det planerade vindkraftsområdet gränsar till Naturaområdet FI0800025/SAC Paljakanneva - Åkantmossen. En naturbedömning bör göras för Naturaområdet.

NTM-centralen i Södra Österbotten, gruppen för grundvattenskydd konstaterar att Rävholstrets grundvattenområde i projektområdet har i POSKI-projektet bedömts som ett lokalt värdefullt åsområde i naturtillstånd.

Bedömningsprogrammet innehåller i övrigt korrekta och tillräckligt omfattande uppgifter om grundvattenområden och geologiska skyddsobjekt i närheten av projektområdet. De presenterade metoderna för bedömning av konsekvenserna för jordmån och berggrund samt grundvatten är tillräckliga med beaktande av projektet och projektområdets karaktär.

Minimivståndet från vindkraftverket till grundvattenområdets yttre gräns ska motsvara vindkraftverkets totala längd. I en eventuell skadesituation kan olja från kraftverket som förstör grundvattnet hamna i grundvattenförekomsten. På grundvattenområden bör inte heller anvisas vägavsnitt till vindkraftverken eller elöverföringssträckningar inom vindkraftsområdet. Eventuella grävningssarbeten kan orsaka skadlig utströmning eller förorening av grundvatten. Även mängderna marksubstanser som tas och täktens miljökonsekvenser bör bedömas och jämföras.

NTM-centralen i Södra Österbotten, miljöskyddsensheten konstaterar att i programmet har vattendragen i projektområdet identifierats liksom de typer av vattennatur som ska skyddas enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen.

I programmet nämns inte den restaureringspotential som identifierats i projektområdet. Enheten ber att objekten Sarjärv, Jenjärv, Kackorsmossträsket, Storhjortronmossen och Källmossen beaktas liksom projektets konsekvenser för möjligheterna att restaurera dessa områden.

I miljökonsekvensbedömningen bör man behandla även konsekvenserna för skogarnas koldioxidbindningsförmåga av det nya vägnät som anläggs och det gamla vägnät som breddas i samband med projektet.

I MKB-förfarandet bör man bedöma konsekvenserna för vattenkvaliteten, hydrologin och vattenlevande organismer av nya diken och ändringar av de nuvarande dikeslinjerna i planeringsområdet. Dessutom bör konsekvenserna av underföringar med jordkablar under fåror och av nya vägar över fåror bedömas.

I åsikterna från privatpersoner har ställning tagits till följande delområden i bedömningen:

Alternativ som granskas och projektbeskrivning: I flera åsikter framfördes att projektet inte borde genomföras över huvud taget. Man upplever att vindkraftverken placeras för nära bosättningen och att de omger Kimo by. Platsen för mötet för allmänheten kritiserades eftersom den inte är i närheten av projektets största influensområde, Kimo by.

Jordmån, yt- och grundvatten: Norra Kimo har fått sitt dricksvatten från Rävholstrets grundvattenområde i mer än 60 års tid. Klassificeringen av Rävholstrets grundvattenområde kan inte vara korrekt. Korrekt klassificering borde vara klass 1.

Kimo Norra Vattenandelslag tar vatten från vattenkällor i Hympottkärret (på östra sidan av Bäckeshällorna), som ligger ganska nära vindkraftsområdet. Därifrån tar vattenandelslaget cirka 20000 kubikmeter per år och antalet användare är cirka 35 hushåll. Kimo Norra Vattenandelslag anser att det är viktigt att vattenkvaliteten inte äventyras. Detta måste beaktas, för om vatten äventyras blir den ekonomiska förlusten stor.

Fauna och natur: När jordkabelalternativen utreds är det viktigt att grundligt utreda deras inverkan på djur och fåglar. Vindkraftverksprojektets konsekvenser för djurlivet inger oro. Livet för djur som är beroende av hörselsinnet störs, häckande fåglar, hotade arter som förekommer i området, såsom utter och flygekorre, påverkas också direkt av projektet. Även de störningar som buller, infraljud eller lågfrekvent buller orsakar djuren och miljön väcker oro.

Människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel: Hänsyn till naturen och kommuninvånarnas livsmiljö, hälsa, säkerhet, trivsel och välfärd bör komma i första hand under projekttiden. I åsikterna uttrycks oro för störningar och eventuella hälsoeffekter för invånarna av bl.a. buller, infraljud och lågfrekvent ljud. Man är också orolig för sjukdomar och försämrad boendetrivsel. I åsikterna framförs också oro för vindkraftsprojektens multiplikatoreffekter när det gäller buller och skuggor, eftersom det redan finns vindkraftverk i området. Invånarna upplever att de inte kan leva ett normalt liv och de är oroliga för att byn snart är omgiven av vindkraftverk. Man är orolig för framtiden för platser där människor bor och tillbringar fritiden i närheten av kraftverksområdena. Olägenheter i form av buller och skuggeffekter inger också oro.

I bedömningsbeskrivningen nämns att ingen bor inom en radie på 2 kilometer från det närmaste vindkraftverket. Mellan 2 och 3 kilometer finns dock ett betydande antal invånare. I flera åsikter önskas att avståndet ska vara minst 4 kilometer.

Landskap: Det är viktigt att beakta konsekvenserna för landskapet. Man uttrycker oro för att vindkraftverken ska förstöra landskapet. Man är särskilt orolig för landskapet kring Kimo byamilljö, där Kimo ådal är ett nationellt värdefullt landskapsområde och ingår i förteckningen VAMA 2021. Om vindkraftverksprojektet genomförs kommer Kimo by och de nationellt värdefulla landskapsområdena att vara omgivna av vindkraftverk. Kimo bruk, Oravais slagfält och Oravais fabrikssamhälle är en del av Museiverkets byggda kulturmiljö av riksintresse. Man anser att utbyggnad av vindkraft i Kimo by och dess omgivning inverkar negativt på områdena och att skadorna är oåterkalleliga. I rapporten fastställs inte hur långt skuggorna från rotorbladen sträcker sig. På morgonen står solen lågt på himlen i öster och kastar långa skuggor i Kimo by. Man är också orolig för att Naturaområdets landskap ska försämrans.

Bebyggelsestruktur, markanvändning och materiell egendom: I åsikterna uttrycks oro för att flyttningsrörelsen till byarna ska avta. Man är rädd för att ingen vill flytta till dem i fortsättningen på grund av närheten till vindkraftverken. Jordkabelns konsekvenser för markens struktur och jordbrukarnas verksamhet inger oro. Även fastigheternas värde försämrans till följd av vindkraftverken. De förlorade möjligheterna att använda skyddade områden innebär ekonomisk förlust. Man är bekymrad för avlägsnandet av vindkraftverken när de nått slutet på sin livscykel, detta gäller särskilt fundamenten.

Sammantagna konsekvenserna: I åsikterna uttrycks oro för att vindkraftsområdenas sammantagna konsekvenser inte har beaktats i projektet. Enligt människornas erfarenhet har de befintliga kraftverken

negativ inverkan på internetförbindelserna i området. Man upplever att de befintliga vindparkerna i norr och öster redan orsakar tillräckligt med störningar i Kimo.

Allmän säkerhet, miljörisker och klimatkonsekvenser: Vindkraftverk som varit i drift 20–30 år slits med väder och vind och sprider mikroplaster i naturen och grundvattnet. Reparationsarbeten på vingarna sprider också mikroplaster i naturen. Från kraftverkens blad lossnar is som kan slungas i omgivningen och orsaka farliga situationer. Bullret bedöms också inverka skadligt på husdjur.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Programmet för miljökonsekvensbedömning uppfyller de krav på innehållet som nämns i 3 § i MKB-förordningen och bedömningsprogrammet har behandlats på det sätt som MKB-lagstiftningen kräver.

Utöver det som anförts i bedömningsprogrammet bör vid utarbetandet av bedömningsbeskrivningen och de utredningar som hänför sig till den beaktas följande saker som kontaktmyndigheten för fram (punkterna **KM** nedan).

Projektbeskrivning och projektalternativ

I den tekniska projektbeskrivning presenteras projektets markanvändningsbehov, vindkraftverkens konstruktioner, kopplingen av elöverföringen, preliminära uppgifter om det vägnät som planeras i projektområdet samt preliminära uppgifter om avfall som uppkommer. Till de viktigaste principerna för MKB-förfarandet hör jämförelsen mellan alternativ, vars syfte är att stödja beslutsfattandet genom att producera information om de alternativa projektlösningarna och deras miljökonsekvenser samt om skillnaderna mellan konsekvenserna.

I bedömningsprogrammet presenteras utöver det s.k. 0-alternativet två alternativ som skiljer sig från varandra i fråga om det totala antalet kraftverk och deras placering. För elöverföringen presenteras en elöverföringssträckning, där avståndet från vindkraftsområdet till elstationen är cirka 3,1 kilometer. För elöverföringen utanför projektområdet utnyttjas den befintliga kabelsträckningen, och i anslutning till den anläggs ny jordkabel som betjänar projektet. Den el som produceras i vindkraftsområdet överförs från vindkraftverken med jordkablar för 20–45 kV till en elstation som kommer att byggas nordväst om vindkraftsområdet, i närheten av Oravais fabrik. I projektbeskrivningen presenteras de nationella

och regionala energi- och klimatmålen samt projektets inverkan på uppnåendet av klimatmålen.

KM: Kraftverkens placering och elöverföringsalternativen samt tilläggsuppgifter som gäller dem beskrivs tydligt i bedömningsprogrammet med hjälp av kartor och bilder. I bedömningsbeskrivningen är det skäl att fästa uppmärksamhet vid att projektet beskrivs grundligt även för elöverföringssträckningens del. Elstationens placering saknas på kartbild 9.1. Projektets läge, syfte och tekniska beskrivning presenteras tillräckligt i bedömningsprogramfasen. Kontaktmyndigheten ber att den projektansvarige i bedömningsbeskrivningen koncentrerar sig på uppgifter som är väsentliga för projektet.

I utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 anges ett vindkraftsområde av regional betydelse i området. Projektområdet skiljer sig till storlek och gränser från vindkraftsområdet i förslaget till landskapsplan. Ungefär sju kraftverk i alternativ ALT1 och fyra i alternativ ALT2 ligger inte inom det område som angetts i utkastet till landskapsplan. För att man ska få information om skillnaderna mellan landskapsplanens och de andra alternativens miljökonsekvenser rekommenderar kontaktmyndigheten att även ett alternativ enligt utkastet till landskapsplan 2050 granskas.

Projektbeskrivningen bör emellertid preciseras utifrån den tilläggsinformation som erhålls under bedömningen. För att man ska kunna bestämma projektets maximala storlek och konsekvenserna av det bör kraftverkens maximala mått och effekter presenteras tydligt i beskrivningen. Kontaktmyndigheten anser det bra att de bedömda alternativen skiljer sig från varandra vad storleksklassen beträffar.

Elöverföringssträckningen bör preciseras i samband med konsekvensbeskrivningen. I projektbeskrivningen presenteras nationella och regionala energi- och klimatmål samt projektets inverkan på uppnåendet av klimatmålen. I projektbeskrivningen specificeras också internationella och nationella klimat- och energipolitiska avtal, strategier och planer som hänför sig till projektet samt andra program och strategier som styr planeringen av projektet. I bedömningsbeskrivningen bör det presenteras en utredning om projektets och projektalternativens förhållande till planer och program för utnyttjande av naturresurser och miljöskydd som är väsentliga med tanke på projektet samt till miljöskyddsmål som fastställts på EU- eller nationell nivå.

Planer och tillstånd som projektet förutsätter

I bedömningsprogrammet redogörs för de planer, tillstånd och därmed jämförbara beslut som projektet förutsätter och som eventuellt behövs.

KM: De planer och tillstånd som behövs presenteras tydligt. I bedömningsbeskrivningen bör man även beakta behovet av marktåktstillstånd, eventuellt tillstånd för hantering av överskottsmassor samt behovet av anmälan till NTM-centralen om underföringar av eventuella kablar under vattendrag.

När det gäller behovet av miljötillstånd påpekar kontaktmyndigheten att kraftverken i princip bör planeras så att driften av dem inte orsakar sådant oskäligt besvär som avses i lagen angående vissa grannelagsförhållanden. Kontaktmyndigheten ber att de ändringar i fråga om flyghindertillstånd som nämns i Transport- och kommunikationsverket Traficoms utlåtande beaktas.

Miljöns nuvarande tillstånd, miljökonsekvenser som ska bedömas samt metoder

I beskrivningen av nuläget presenteras bland annat nuvarande bosättning, trafikförbindelser, planläggning, landskaps- och kulturmiljö samt naturmiljöns särdrag i vindkraftsparken och det sannolika influensområdet. Konsekvenserna av såväl vindkraftsparken som elöverföringssträckningen kommer att bedömas. Bedömningarna inriktas på de sannolikt betydande miljökonsekvenserna.

I konsekvensbedömningen koncentrerar man sig framför allt på konsekvenserna under driften av vindkraftverken, men också konsekvenserna under byggandet och efter driften beaktas. Konsekvensernas betydelse bedöms i tillämpliga delar med hjälp av konsekvensobjektets delfaktorer, dvs. känslighet och förändringens storlek samt dessas delfaktorer (IMPERIA-projektets bedömningsmodell). I bedömningen presenteras också förslag till åtgärder för att förebygga och begränsa eventuella negativa miljökonsekvenser.

KM: De bedömningsmetoder som används för att fastställa konsekvensernas betydelse presenteras tillräckligt i bedömningsprogramfasen.

Konsekvensmyndigheten påminner om att i bedömningsbeskrivningen bör det presenteras hur konsekvensernas betydelse har fastställts enligt konsekvensobjekt. Eftersom granskningsområdets omfattning varierar enligt konsekvenstyp, bör vindkraftverksområdets influensområden som granskas i bedömningsbeskrivningen presenteras tydligt i fråga om alla konsekvenstyper som bedöms.

Konsekvenser för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel

Enligt bedömningsprogrammet är syftet med bedömningen av sociala konsekvenser att utreda vad de som bor i närheten och andra intressenter

sannolikt anser om projektet, med hjälp av bl.a. en uppföljningsgrupp, en invånarenkät som skickas ut per post, intervjuer och erhållna åsikter. Vindkraftverkens hälsoeffekter bedöms särskilt med avseende på bullerkonsekvenserna och elöverföringens hälsoeffekter utifrån Strålsäkerhetscentralens (STUK) anvisningar. Konsekvenserna för rekreationen bedöms särskilt utifrån olägenheterna i form av buller och skuggeffekter, olägenheterna för landskapet samt byggandet av vindkraftverken och vägarna.

KM: För att särskilt konsekvenserna för befolkningen i närområdet ska kunna beaktas i bedömningen, bör användningsändamålet för de byggnader som finns i närområdet kontrolleras.

Kontaktmyndigheten anser det viktigt att särskilt åsikterna om projektet hos invånarna i närområdet utreds. Bedömningsmetoderna bör beskrivas tillräckligt noggrant, så att man kan skilja mellan åsikterna hos dem som bor på olika avstånd eller hur olika konsekvenser har identifierats. Bedömningsprogrammet innehåller ingen tilläggsinformation om hur svarsområdet för invånarenkäten bestäms, men det bör förklaras närmare i bedömningsbeskrivningen. I projektområdets omgivning finns redan nu funktioner som orsakar buller eller skuggeffekter och projektet förändrar också landskapet. I bedömningen bör man beakta konsekvenserna av förändringen i ljud- och ljusförhållandena samt i landskapet för de närmaste invånarnas trivsel och hälsa samt rekreationen i området. Trots att man i bedömningsförfarandet inte bedömer konsekvenserna för värdet på fast egendom, bör det beaktas i bedömningen att sänkt värde på fastigheter kan ha även sociala konsekvenser. Man har också varit orolig för områdets framtida livskraft, om trivseln försämras avsevärt.

I bedömningen bör man granska hur strålning från kraftledningarna påverkar människors hälsa i enlighet med vad som framförts i bedömningsprogrammet. Konsekvenserna av infraljud från vindkraftverken för människornas hälsa bör granskas utifrån genomförda studier. I bedömningen av rekreationen i området bör konsekvenserna för viltet och jakten beaktas.

Kontaktmyndigheten ber att den projektansvarige i planeringen av kraftverkens placering beaktar Kauhava stads riktlinje för beslutsfattande med anknytning till planläggning, nämligen att i Kauhava stad ska avståndet mellan kraftverk och bosättning vara minst 2 kilometer.

Bullerkonsekvenser

Vindkraftverkens drifttida bullerkonsekvenser bedöms med hjälp av bullermodelleringar. Vid modelleringarna och rapporteringen av resultat

iakttas miljöministeriets anvisning "Modellering av buller från vindkraftverk" från 2014, och resultaten jämförs med riktvärdena för utomhusbuller från vindkraftverk enligt statsrådets förordning 1107/2015. Lågfrekvent buller modelleras för de bostads- och fritidshus som ligger närmast vindkraftverken.

I bedömningsbeskrivningen granskas elöverföringens bullerkonsekvenser utifrån tidigare mättnings- och undersökningsuppgifter och konsekvenserna jämförs med allmänna riktvärden för bullernivåer enligt statsrådets beslut (993/1992).

KM: Kontaktmyndigheten påminner om att bullermodelleringar och rapporteringen om dem i princip ska göras i enlighet med miljöministeriets anvisningar för kraftverkstyper som till effekt och andra egenskaper motsvarar de maximala storlekarna på de vindkraftverk som presenterats i alternativen. Om bullermodelleringar inte kan göras för de maximala kraftverkstyper som presenterats i alternativen, bör försiktighetsprincipen iakttas i modelleringarna. I bedömningsbeskrivningen bör man tydligt presentera skillnaderna mellan kraftverkstyperna i modelleringarna och i alternativen samt bedömningar av skillnadernas inverkan på utgångsnivån för buller och bullerspridningen. Eventuella osäkerhetsfaktorer i modelleringen bör presenteras även i fråga om spridningen av lågfrekvent buller. I bedömningen av buller som når inomhus bör man beakta social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015).

Kontaktmyndigheten uppmanar den projektansvarige att ange de viktigaste objekten inom influensområdena på bullerkartor. Om modelleringarna och bedömningarna visar att riktvärdena för buller överskrids, bör antalet bostads- och fritidshus samt eventuellt planlagda tomter inom bullerområdet anges i beskrivningen tillsammans med förslag till hur kraftverkens placering eller antal ändras för att förebygga olägenheten.

Kontaktmyndigheten konstaterar att det är skäl att göra bullermodellering även i fråga om det sammantagna bullret tillsammans med närliggande vindkraftsprojekt. Med hjälp av sammantagna modelleringar kan man granska vindkraftverkens eventuella placering, men också omfattningen av de områden stannar under riktvärdena och deras betydelse för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel.

I bedömningsbeskrivningen är det bra att beskriva väderförhållandenas inverkan på bullerspridning, vilket bl.a. Finlands naturskyddsförbund påpekar i sitt utlåtande. Vår kommun betonar att ett grundläggande krav på projektaktören är att projektet inte orsakar bullerolägenheter för

närliggande bostäder. Miljöskyddsmyndigheten har blivit tvungen att med miljötillstånd övervaka vindkraftsprojekt i området vilkas bullernivå enligt modelleringen har varit för hög i bostadsområden. Enligt miljöskyddsmyndigheten får placeringen av vindkraftverken i projektet inte öka bullerbelastningen ytterligare för bosättningen i norra Österby. Kontaktmyndigheten ber den projektansvarige beakta dessa kommentarer som ett led i bedömningen.

Skugg- och ljuseffekter

De skugg- och ljuseffekter som vindkraftverken orsakar för närliggande bostads- och fritidshus bedöms med hjälp av modelleringar.

KM: Skuggmodelleringarna bör göras för kraftverkstyper vilkas bladlängd och totala höjd motsvarar de maximala måtten hos de granskade genomförandealternativen. Modelleringarna bör genomföras med en metod som inte beaktar trädbeståndets skuggande inverkan. I Finland har det inte fastställts några riktvärden för skuggeffekter, så i konsekvensbedömningen bör man ta hjälp av de rekommendationer och gränsvärden från andra länder som presenteras i programmet.

I modelleringen bör man på en karta tydligt ange avståndet från kraftverken till de närmaste bostads- och fritidshusen och planlagda tomterna samt hur de nås av skuggeffekter. Utifrån resultaten av modelleringen av skuggeffekter bör man i beskrivningen uppge antalet bostads- och fritidshus inom respektive skuggeffektzon, samt en bedömning av behovet att ändra kraftverkens placering eller antal.

Konsekvenser för landskap, byggd kulturmiljö och fornlämningar

Metoder som används för att bedöma konsekvenserna för landskap och kulturmiljö är landskapsanalys, fotomontage, analys av synlighetsområden samt expertbedömningar baserade på fältobservationer. I granskningsområdet för förändringar i landskapsbilden prioriteras vindkraftsparkens landskapsmässiga när- och mellanområde, dvs. ett avstånd på 0–14 kilometer från vindkraftverken. Det kommer att göras en arkeologisk inventering i projektområdet. I bedömningsprogrammet föreslås att närinfluensområdet för konsekvenser för landskapet och kulturmiljön ska vara ett avstånd på cirka sju kilometer. Dessutom framförs att kraftverken kan väcka uppmärksamhet på 5–7 kilometers avstånd eftersom deras totala höjd uppskattas till 300 meter. I bedömningsprogrammet konstateras att på 14–25 kilometers avstånd dominerar kraftverken inte längre landskapet och att de kan urskiljas även på 25–30 kilometers avstånd.

KM: Kontaktmyndigheten anser att de granskningsområden för landskapet och kulturmiljön som anges i programmet i huvudsak är motiverade men konstaterar att konsekvenserna för landskapet bör bedömas på upp till 25–35 kilometers avstånd, eftersom de kraftverk som planeras i projektområdet är av betydligt större storleksklass än de kraftverk som beskrivs i guiderna om vindkraftverks konsekvenser för landskapet.

Utgångspunkten för planeringen av kraftverkens placering bör vara minimering av negativa konsekvenser för landskapet. Inom projektets influensområde finns Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen och ett statligt skyddsområde. På mindre än 30 kilometers avstånd från de planerade kraftverken finns fem nationellt värdefulla landskapsområden: Kimo ådals odlingslandskap, Vörå ådals kulturlandskap, åkerfälten i Alajoki i Lappo, Kvarkens skärgårdslandskap och Kyro älvlands kulturlandskap. I bedömningen bör man bedöma och med fotomontage illustrera projektets konsekvenser för de närmaste nationellt värdefulla landskapsområdena och landskapsområdena som är värdefulla på landskapsnivå samt de olika projektens sammantagna konsekvenser för bosättningen i området. Vid valet av fotograferingspunkter för fotomontagen bör konsekvenserna för landskapsmässigt värdefulla naturobjekt och rekreationsområden beaktas, och fotomontage bör presenteras även över de sammantagna konsekvenserna av olika vindkraftsprojekt för vyerna nattetid.

För fotomontagen bör användas en kraftverkstyp vars totala höjd och rotordiameter motsvarar de maximala längderna enligt alternativen.

Den arkeologiska inventeringen ska göras med iakttagande av kvalitetsanvisningarna för arkeologiska fältarbeten i Finland och i rapporten ska inkluderas kartor över de områden som granskats i fält. Österbottens museum anger som riktlinje att om byggnadsbestånd (uppfört före 1960) i närområdet inte har inventerats och värderats i samband med tidigare planeringsprojekt bör detta göras i samband med MKB-förfarandet och resultaten bör beaktas i bedömningen.

Konsekvenser för bebyggelsestruktur, markanvändning och materiell egendom

I bedömningen granskas projektets förhållande till den nuvarande region- och bebyggelsestrukturen, gällande planer i närområdena och andra kända markanvändningsplaner. I bedömningen beskrivs också projektets konsekvenser för genomförandet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen.

KM: I bedömningsprogrammet presenteras på ett bra sätt Österbottens och Södra Österbottens gällande landskapsplaner samt landskapsplaner 2050, som håller på att utarbetas i bägge landskapen. Alternativen ALT1 och ALT2

finns inte på ett område som anvisats för vindkraftsproduktion i Österbottens gällande landskapsplan, och i bedömningsprogrammet ges ingen motivering till avvikelser från områdesgränsen i landskapsplanen. Alternativ ALTO är förenligt med den gällande landskapsplanen.

I bedömningen bör man särskilt lyfta fram skillnaderna mellan området för vindkraftsproduktion i landskapsplan 2050 och projekialternativen samt alternativens inverkan på planbeteckningarna och genomförandet av målen för planen.

I bedömningen bör man granska projektets och elöverföringens konsekvenser för materiell egendom, såsom markområden och trädbestånd.

Konsekvenser för jordmån och berggrund samt yt- och grundvatten

Vindkraftsprojektets konsekvenser för jordmånen och berggrunden hänför sig till markbearbetning, såsom grävning-, sprängnings- och dumpningsarbeten. På kraftverksplatserna och i samband med anläggandet av vägar utförs grävning- och schaktningssarbete och då behövs rikligt med marksubstanser. Enligt bedömningsprogrammet orsakas konsekvenser för vattendragen i huvudsak av markbearbetning under byggtiden. Projektområdet ligger delvis i ett grundvattenområde, men kraftverken är placerade utanför grundvattenområdet.

Den närmaste kraftverksplatsen ligger 300 meter från ett grundvattenområde (Rävholstret), som har klassats som ett övrigt grundvattenområde som lämpar sig för vattentäkt.

Sannolikheten för förekomst av sura sulfatjordar i projektområdet eller på elöverföringssträckningen är mest sannolik i projektets mellersta del. Konsekvenserna för berggrund och jordmån samt yt- och grundvatten bedöms av experter utifrån befintligt material.

KM: I bedömningsbeskrivningen bör åtgärder presenteras för att minimera olägenheterna av sura sulfatjordar både i projektområdet och på elöverföringssträckningarna, om det är sannolikt att sura sulfatjordar förekommer.

Byggandet kan öka belastningen på ytvatten och leda till att fåror fylls med sand eller gyttja, vilket kan påverka vattenmängden i fårorna. Konsekvenserna för vattendrag av eventuella dikningar kan fortsätta i flera årtionden på torvjordar, när torven så småningom faller sönder.

Det är viktigt att namnge de närmaste vattenförekomsterna nedströms och att bedöma om projektet kan påverka deras ekologiska status. Förutom vindkraftverken bör de preliminära servicevägsträckningarna och eventuella

dräneringsbehov som byggandet av dem kräver anges på en tillräckligt noggrann karta. I konsekvensbedömningen bör också underföringar av jordkablar under fåror beaktas.

I bedömningen av konsekvenserna för ytvatten bör man särskilt granska metoder att förebygga konsekvenserna för vattendrag. I bedömningsbeskrivningen bör även granskas eventuella sammantagna konsekvenser för ytvatten, om det finns andra projekt inom samma avrinningsområde som kan ha sammantagna konsekvenser med Vargit mossens vindkraftsprojekt.

Projektet kan också försämra vattenkvaliteten i vattenförekomster nedströms och förändra levnadsförhållandena för vattenlevande organismer. Bedömningen bör också innefatta bedömning av konsekvenserna för fiskerihushållningen av anläggandet av vindkraftsområdet och elöverföringen. Projektet bör genomföras så att det inte förhindrar vattenlevande organismers möjligheter att röra sig fritt i projektområdet.

I närheten av projektområdet finns tre olika grundvattenområden, och projektet får inte påverka deras vattenkvalitet eller vattenmängd. I bedömningen bör särskild uppmärksamhet fästas vid hur det kraftverk som är placerat i närheten av grundvattenområdet påverkar vattentäkten och vid placeringen i förhållande till grundvattenområdena. Minimivståndet från kraftverket till grundvattenområdets yttre gräns ska motsvara vindkraftverkets totala höjd. Kontaktmyndigheten konstaterar att metoderna för bedömning av konsekvenserna för grundvatten är tillräckliga med beaktande av projektet och projektområdets karaktär.

Enligt geodatamaterialet för vård av torvmarksskog lämpar sig Sarjärv och Jenjärv i projektområdets norra del som objekt för återvätning. Även Björnkärret och Kackorsmossträsket i mitten av projektområdet samt en del av Storhjordronmossen och en liten bit av Källmossen i den södra delen är potentiella objekt för återvätning, vilkas restaurering kan aktualiseras i framtiden. Detta är skäl att beakta som ett led i bedömningen liksom att bedöma om projektet försämrar en återvätning av objekten i framtiden.

Konsekvenser för luftkvalitet och klimat

Enligt bedömningsprogrammet granskas projektets klimatkonsekvenser under hela livscykeln med beaktande av utsläppen under byggtiden, konsekvenserna för vegetationens kolsänkor och kolreservoarer samt konsekvenserna under driften och avvecklingen. Projektets klimatkonsekvenser bedöms utifrån den utsläppsminskning som uppnås, dvs. i vilken utsträckning man med hjälp av det planerade projektet kan

ersätta andra elproduktionsformer som orsakar mer utsläpp av växthusgaser.

Bedömningen görs utifrån litteraturuppgifter om utsläppen av växthusgaser från de elproduktionsformer som används i Finland samt genom att med hjälp av dessa uppgifter bedöma den utsläppsminskning som kan uppnås med hjälp av projektet. Vindkraftverksområdets konsekvenser för kolsänkorna i området bedöms genom att beräkna volymen av det trädbestånd som avlägsnas och dess kolinlagringspotential.

KM: I bedömningen av de drifftida klimatkonsekvenserna bör man använda den prognostiserade utsläppskoefficienten för den tidpunkt då vindkraftsparken är i produktion. I bedömningsbeskrivningen bör man presentera de beräkningsgrunder och informationskällor som använts i bedömningen. Projektets utsläpp bör uppges som g CO₂/kWh med beaktande av projektets hela livscykel. Förutom vindkraftverkens klimatkonsekvenser bör man i bedömningsbeskrivningen dessutom granska klimatkonsekvenserna av anskaffningen av vindkraftverken, vägarna, arbets- och lagringsområdena samt byggande och demontering av det interna elnätet, elstationerna och det externa elöverföringsnätet. Avlägsnandet av trädbestånd och vegetation och röjningen av områden samt begränsningen av skogstillväxten under produktionen minskar kolsänkorna i området. I bedömningsbeskrivningen bör man bedöma de förändringar som behövs i markanvändningen och minskningen av kolsänkor under projektets livscykel. Med avseende på anpassningen till klimatförändringar bör man granska eventuella risker som följer av klimatförändringar.

Österbottens förbund påpekar att i avsnitt 3.1.3 i bedömningsprogrammet hänvisas det till Österbottens klimatstrategi 2040. Denna har ersatts av Österbottens landskapsstrategi 2022–2025, som beskrivs i samma avsnitt.

Konsekvenser för vegetation och naturtyper

Projektområdet består nästan helt av skogsmark som används för skogsbruk. Över hälften av skogsmarken i vindkraftsområdet ligger på utdikade torvmoar. Den planerade kabelsträckningen korsar Storbackens vindkraftsområde som är i drift och ligger huvudsakligen i ett skogsområde på mineralmark som är i ekonomibruk och som påminner om projektområdet. Den västra änden av kabelsträckningen ligger på åkrar som används för odling. I samband med projektets naturinventeringar identifierades 13 naturobjekt som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden. Objekten består främst av mogen hållmarksskog och outdikade karga myrnaturtyper.

Konsekvensbedömningen baserar sig förutom på befintligt material även på två inventeringsdagar i augusti-september 2020 och dessutom har naturtyper och vegetation observerats i samband med flygekorrinventeringar i området under två fältdagar i april och maj 2020.

KM: Med hjälp av naturinventeringar bör man utreda att projektet eller elöverföringssträckningarna inte hotar naturvärden som fastställts i lag eller rast- och förökningsområden för direktivarter inom vindkraftens eller elöverföringssträckningens influensområden. I inventeringarna bör naturtyperna enligt den nya naturvårdslagen beaktas.

I bedömningen bör man också beakta de sammantagna konsekvenserna tillsammans med andra projekt för naturobjekt som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden. I bedömningsbeskrivningen bör man presentera de metoder som använts för naturinventeringarna och hur lång tid som totalt använts för dem i timmar. Inventeringsrutterna bör presenteras på kartbilder.

Inventeringarna av vegetation och naturtyper har genomförts under två dagar i augusti-september. Med beaktande av den sena tidpunkten och den tid som använts för inventeringen i förhållande till projektets omfattning kan vegetationsinventeringen betraktas som mycket snäv. Inventeringen av vegetation och naturtyper borde kompletteras i fråga om försommarens arter.

Konsekvenser för fågelbestånd

Konsekvenserna för fågelbeståndet har utretts med hjälp av inventeringar av häckande fågelbestånd, skogshönsfåglar och ugglor 2020. Produktionsområdet ligger längs sädgåsens huvudflyttstråk. Bedömningsförfarandet innefattar inventering av häckande fågelbestånd, inventering av skogshönsfåglars spelplatser, inventering av flyttfåglar och rovfågelinventering. Inventeringen av rovfåglar sommaren 2024 fokuseras särskilt på fiskgjusarnas och havsörnarnas flygstråk i området.

Bedömningarna av konsekvenserna för naturen görs som expertbedömningar och rapporteras även i en separat rapport om natur- och fågelinventeringarna. I projektområdet finns rikligt med outdikade moskogar där många arter som är typiska för gamla skogar observerats, såsom tjäder, duvhök, tofsmes, talltita, spillkråka och tretåig hackspett.

KM: Projektområdet ligger på betydande flyttstråk för fåglar och projektet ligger också inom ett förekomstområde för skogshönsfåglar och rovfåglar.

Observationer av flyttfåglar har gjorts på våren och hösten under sammanlagt 20 dagar. Den presenterade observationen av flyttfåglar bör

kompletteras eftersom de inventeringsdagar som anges i bedömningsprogrammet inte räcker till för att beskriva flyttfåglarna. Det behövs tillräckliga uppgifter om flyttfågelnas flyttstråk för att kunna bedöma de sammantagna konsekvenserna tillsammans med andra vindkraftsprojekt.

Kontaktmyndigheter påpekar att vid granskning av inventeringsmetoderna för fågelbestånd samt resultaten bör man iakttä publikationen Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (Bedömning av konsekvenser för fåglar vid vindkraftsbygge) (Miljöministeriet 2016) samt handboken Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi (Naturinventeringar och naturkonsekvensbedömning) (Finlands miljöcentral 2023). De fåglar som flyttar genom området bör observeras 30 dagar under vårflytten samt 30 dagar under höstflytten. Det fågelbestånd som flyttar genom området bör observeras på olika håll i projektområdet för att få en heltäckande bild och bedömningen bör även omfatta arter som flyttar på natten. Om man avviker från anvisningarna i projektet bör det motiveras.

I utredningen "Tuulivoiman vaikutukset maa- ja merikotkaan sekä sääkseen Pohjanmaalla, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla - viranomaisliite" (Vindkraftens konsekvenser för kungs- och havsörnen samt fiskgjusen i Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten – myndighetsbilaga) konstateras att med beaktande av de vindkraftverk som redan planlagts och byggts i området är ytterligare utbyggnad inte möjligt utan att riskgränsen för havsörnen överskrids. Av denna orsak anser kontaktmyndigheten det viktigt med en kollisionmodellering över de stora rovfåglar som häckar i området och en kartläggning av metoder för att öka vindkraftverkens synlighet för att förebygga kollisioner. Revir som är utsatta för risker bör beaktas i form av kraftverksfria korridorer till fångstvatten. Utöver stora dagrovfåglar bör man kartlägga hotade arter, såsom medelstora rovfåglar, berguv, storlom, smålom och pilgrimsfalk. Kontaktmyndigheten ber att man beaktar Forststyrelsens utlåtande, enligt vilket det behövs 100–200 timmar fältobservationer för att bedöma konsekvenserna för kungsörnen och för att kunna dra tillförlitliga slutsatser. Inventeringen behöver kompletteras med uppföljningar i fält eller genom att samla in information om fågelinventeringar som gjorts till stöd för andra vindkraftsprojekt och landskapsplaner. Uppföljningen av rovfåglar bör vara heltäckande och omfatta observationer året runt.

Metodiken för att klarlägga det häckande fågelbeståndet förklaras bra i programmet. Kontaktmyndigheten anser emellertid att punkttaxeringar inte räcker till för att utreda det häckande fågelbeståndet i området på ett heltäckande sätt. Inventeringar av det häckande fågelbeståndet bör göras i enlighet med guiden LUOPAS och nattsångare och hotade arter som häckar

vid småvatten bör beaktas. Naturresursinstitutet påpekar att hönsfågelbestånden varierar kraftigt från år till år, så observationer som gjorts under ett år kan ge en felaktig bild av områdets betydelse som förökningsmiljö. Kontaktmyndigheten ber att de årliga beståndsvariationerna beaktas och utöver fältinventeringarna bör befintliga uppgifter utnyttjas. För ugglornas del bör ytterligare inventeringar göras eller så bör det motiveras i bedömningsbeskrivningen varför sådana inte gjorts.

Konsekvenser för övrig fauna

För konsekvensbedömningarna inventeras bl.a. fladdermöss, flygekorre och åkergröda. Förekomstpotentialen för andra djurarter enligt EU:s habitatdirektiv, t.ex. utter och stora rovdjur, i projektområdet har granskats genom fältinventeringar. I projektområdet observerades inga förekomster av stora rovdjur, men björnar, lodjur, vargar och järvar kan sporadiskt röra sig i området. De norra delarna av projektområdet är en del av ett etablerat vargrevir som är 914 km² stort. Skogsrenens förekomstområden ligger mer än 15 kilometer bort, så enligt programmet anses en noggrannare inventering av skogsren inte nödvändig. På den planerade elöverföringssträckningen påträffas samma djur som i vindkraftsområdet och i området förekommer allmänna och talrika djurarter, men inte livsmiljöer som är viktiga för arter enligt bilaga IV(a) till habitatdirektivet eller för andra beaktansvärda arter.

KM: Området ligger i den sydvästra kanten av vargreviret i Jeppo. På grund av läget kan samtliga fyra stora rovdjur (björn, varg, lo och järv) förekomma i projektområdet, så i bedömningsbeskrivningen bör man bedöma om projektet är beläget i livsmiljöer som är viktiga för stora rovdjur. Naturresursinstitutet säger i sitt utlåtande att det går inte att fastställa områdets betydelse som föröknings- och rastområde för dessa arter utifrån de inventeringar som gjorts.

I fladdermösinventeringarna bör man utnyttja de senaste anvisningarna från Chiropterologiska föreningen i Finland rf, som publicerades i början av 2023. I enlighet med försiktighetsprincipen bör flygekorrinventeringarna kompletteras i enlighet med guiden LUOPAS, så att artens samtliga färdvägar samt föröknings- och rastplatser kan lokaliseras.

Kontaktmyndigheten konstaterar att projektets konsekvenser för de behov av ekologisk förbindelse som angetts i landskapsplanerna bör bedömas i projektområdet.

Konsekvenser för Natura 2000-områden, naturskyddsområden och skyddsprogramobjekt

På under 10 kilometers avstånd från kraftverken finns tre Natura 2000-områden. Det närmaste, Paljakanneva-Åkantmossen (FI0800025), ligger på cirka 0,4 kilometers avstånd från det närmaste kraftverket, på den sydöstra sidan av projektområdet. Projektområdet gränsar till Naturaområdets gräns. Området har tagits med i nätverket Natura som ett område för särskilda skyddsåtgärder (SAC). I samband med projektet görs en Naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen för Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen (FI0800025/SAC). På under 10 kilometers avstånd från kraftverken i ALT1 finns sammanlagt tre skyddsprogramområden och 11 skyddsområden på privat mark.

KM: Naturresursinstitutet påpekar att i närheten av Naturaområden måste man beakta känsliga arter med stort utrymmesbehov och livsmiljöer som är viktiga för dem. Detta område är ett nationellt värdefullt högmosse- och aapamyrkomplex av betydelse för skyddet av boreal skogsnatur. Även störningar i form av buller i de närliggande Naturaområdena bör beaktas.

I Naturabedömningen måste man förutom kraftverksplatserna beakta övriga konstruktioner som vindkraftsparken förutsätter, såsom elöverföringssträckningar, vägar som behöver repareras och nya vägförbindelser. Att Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen gränsar till Vargitmossen och ligger i närheten av andra vindkraftsparker kan orsaka sammantagna konsekvenser som bör utredas.

Forststyrelsen rekommenderar att uppgifterna om fågelbeståndet i Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen uppdateras som ett led i inventeringen av häckande fåglar, så att särskilt konsekvenserna för myrfåglar kan bedömas i detalj.

Naturresursinstitutet rekommenderar att man iakttar försiktighetsprincipen och undviker byggande i områden som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden, på fåglars flyttstråk, i grönförbindelsekorridorer samt i närheten av skydds- och Naturaområden. Det rekommenderade skyddsavståndet är fem kilometer.

Konsekvenser för utnyttjandet av naturtillgångar

Projektets konsekvenser för utnyttjandet av naturtillgångar bedöms till stor del i form av konsekvenser som riktas till människor eftersom de mest betydande naturresurserna i området skapar en grund för rekreationen i området (bär- och svampplockning, jakt. Dessutom bedöms hur projektet eventuellt inverkar på marktäktsoverområdena i projektets närlinjeområde.

KM: Utöver det framförts i bedömningsprogrammet bör man bedöma konsekvenserna av användningen och hanteringen av de överskottsmassor som uppkommer vid byggandet. Dessutom bör det presenteras en uppskattning av i vilken mån återvinningsmaterial kan utnyttjas i anläggningsarbetet.

Vörå kommun påpekar att i Fulbergsändans område finns endast ett marktäktstillstånd som gäller till den 27 januari 2028.

Konsekvenser för trafiken

I bedömningen av trafikkonsekvenserna redogörs för projektets konsekvenser för väg- och flygtrafiken. I bedömningen koncentrerar man sig på projektets konsekvenser för smidigheten och säkerheten i trafiken, bullerkonsekvenser samt konsekvenser i anslutning till vägnätets och broarnas skick i projektområdet.

KM: I bedömningen bör beaktas trafikens konsekvenser för invånarna i området samt de åtgärder beskrivas med vilka man försöker minimera de negativa konsekvenserna av trafiken. I bedömningen bör man presentera de alternativa transportvägarna, eventuella problempunkter i anslutning till dem samt metoder för att lindra eventuella negativa konsekvenser. Kontaktmyndigheten ber att den projektansvarige också beaktar de anvisningar och föreskrifter som nämns i expertkommentarerna från Trafikledsverket och ansvarsområdet för trafik och infrastruktur vid NTM-centralen i Södra Österbotten. I utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ett behov av tågtrafikförbindelse genom den norra delen av projektområdet, vilket bör beaktas i bedömningsbeskrivningen.

Konsekvenser för radarverksamhet samt radio- och telekommunikationer

I bedömningsprogrammet konstateras att tv-mottagningen i närheten av projektområdet sker från huvudsändarstationen i Lappo. Vindkraftverken kan orsaka störningar för antenn-tv-mottagningen om de ligger mellan en sändarstation och en mottagare. Nordväst om Vargitrossens vindkraftsområde, där störningar teoretiskt sett kunde uppstå, finns en del glesbebyggelse. Meteorologiska institutets närmaste väderradar ligger i Lakeaharju i Vindala, cirka 60 kilometer från projektområdet.

KM: I fortsättningen går det inte att bygga radiolänksystem inom projektets influensområde. De olika projekten i området påverkar antenn-tv-mottagningen och därigenom bl.a. den allmänna säkerheten. Digita Oy påpekar att för att förhindra problem med antenn-tv-mottagningen är det viktigt att undersöka projektets inverkan på antenn-tv-sändningarnas

synlighet redan i planeringsfasen och den projektansvarige ska presentera en konkret plan för att förhindra eller undanröja problem som vindkraftverken orsakar för sändningar i det riksomfattande radio- och tv-nätet och vid behov precisera att vindkraftsprojektets projektansvarige i egenskap av den som orsakat störningen är skyldig att se till att störningar undanröjs och stå för kostnaderna för detta. Traficom anser det också viktigt att de sammantagna konsekvenserna i området granskas tillräckligt och ber att man ska stå i kontakt med alla kända ägare till radiosystem inom närområdet på 30 kilometers avstånd från projektområdet.

Telia Finland Oyj påpekar dessutom att i fråga om elöverföringsledningarna bör det göras en separat utredning om riskspänning i fråga om Telias närliggande kablar. Försvarmakten, 2. logistikregementet påpekar att den projektansvarige bör få Huvudstabens positiva utlåtande om godkännande som bygger på aktuella projektuppgifter innan den plan som möjliggör byggandet av vindkraftverken godkänns. Meteorologiska institutet påpekar att det finns rikligt med vindkraft i området och att kraftverken orsakar betydande falskt eko för radarmätningar och kan eventuellt påverka vädertjänsten i området. Kontaktmyndigheten ber att ovannämnda saker beaktas i bedömningen och projektplaneringen.

Miljö- och säkerhetsrisker

I samband med bedömningsförfarandet bedöms om de fastställda allmänna skyddsavstånden förverkligas i vindkraftsprojektet utifrån de för tidpunkten gällande tekniska planerna. Dessutom identifieras miljö- och säkerhetsrisker som anknyter till projektet och eventuella störningshändelser under hela projektets livscykel. Dessutom görs en bedömning av sannolikheten för dessa och metoder för att minska och förhindra eventuella risker undersöks. Ett tillräckligt stort avstånd lämnas mellan verksamheter som orsakar skadliga hälsoeffekter eller olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna, eller också hanteras riskerna på annat sätt.

KM: I bedömningen bör man granska risker som orsakas av bl.a. exceptionella väderförhållanden, fallande is eller vingar, bränder och oljeskador och följderna av dessa samt metoder att förebygga risker. När konstruktionerna planeras bör man beakta tillräckliga skyddsavstånd till bl.a. vägnät och kraftledningsområden, samt dessutom flyghinderhöjderna i området, Försvarmaktens verksamhet samt brand- och trafiksäkerheten. Kontaktmyndigheten ber att man i planeringen också beaktar Räddningsmyndighetens utlåtande, enligt vilket byggnader, rekreationsleder eller andra allmänna områden inte bör placeras närmare kraftverken än 600 meter, om det inte genom en riskanalys kan påvisas att kortare skyddsavstånd kan tillämpas.

Sammantagna konsekvenser av projekt

De sammantagna konsekvenserna granskas och bedöms i fråga om befintliga samt planerade vindkraftsprojekt. Enligt programmet bedöms konsekvenserna i fråga om bl.a. värdefulla landskap, fågelbeståndet samt människors levnadsförhållanden och trivsel. Bedömningen görs utifrån tillgängliga uppgifter om olika projekts konsekvenser.

KM: I projektets närhet finns flera vindkraftsområden som är under planering, under uppförande eller i drift, samt deras elöverföringssträckningar. I bedömningsprogrammet har andra projekt på mindre än 30 kilometers avstånd specificerats som projekt som är betydelsefulla med avseende på de sammantagna konsekvenserna. Antalet vindkraftsprojekt som är i drift eller under uppförande är 10, och avståndet till dem varierar mellan 0,5 och 27,9 kilometer. Det planeras ytterligare sammanlagt 13 vindkraftsprojekt, och avståndet till dem från Vargitmossens projektområde varierar mellan 3,2 och 23,0 kilometer. Tillsammans med det närliggande Storbackens vindkraftsområde som är i drift och Mörknässkogens vindkraftsområde som är under uppförande bildar Vargitmossens projektområde en betydande koncentration av vindkraftverksområden. Bedömningen av sammantagna konsekvenser bör således utgöra en betydelsefull och väsentlig del av bedömningen. I bedömningen av de sammantagna konsekvenserna av vindkraftsprojekten och deras elöverföringssträckningar bör man bedöma särskilt konsekvenserna för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Projektens gemensamma landskaps-, skugg- och bullereffekter bör bedömas grundligt. För projekt på mindre än fem kilometers avstånd bör bedömningen av de sammantagna konsekvenserna i form av buller och skuggeffekter basera sig på modelleringar. I bedömningsbeskrivningen bör man presentera och beakta de utbyggda eller planerade vindkraftsprojekten inom det influensområde som används i bedömningen av landskapskonsekvenserna. Antalet projekt bör kontrolleras och i beskrivningen bör presenteras aktuella uppgifter om projekten inom influensområdet, områdena där de finns, antalet kraftverk och genomförandefaserna. I bedömningen bör man också beakta projektens sammantagna konsekvenser för fågelbeståndet, bl.a. dagrovfåglars livsmiljöer och flyttfåglars rastområden, naturskyddsområden, fragmentering av naturen, direktivarters levnadsförhållanden samt övrig fauna, förändringar i livsmöjligheterna och ekologiska korridorer.

Osäkerhetsfaktorer och metoder att minska negativa konsekvenser

I bedömningsprogrammet konstateras de viktigaste osäkerhetsfaktorerna som hänför sig till bedömningen, såsom att de tillgängliga miljöuppgifterna och konsekvensbedömningen omfattar alltid antaganden och generaliseringar och att de tillgängliga tekniska uppgifterna är preliminära. Noggrannheten för de tillgängliga eller utformade utgångsuppgifterna varierar. Till genomförandet av projektet och framskridandet av planerna anknyter också osäkerhetsfaktorer.

Under bedömningen utreds möjligheter att minska de betydande negativa miljökonsekvenser som projektet orsakar. Mer detaljerade tekniska lösningar utreds efter bedömningen av miljökonsekvenserna i samband med den fortsatta planeringen. Eventuella åtgärder för att minska och lindra eventuella olägenheter presenteras i bedömningsbeskrivningen.

KM: De antaganden som använts och som man kommit fram till i bedömningen samt osäkerhetsfaktorerna och deras inverkan på slutresultatet av bedömningen bör presenteras i bedömningsbeskrivningen. De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till bedömningen bör presenteras enligt konsekvensobjekt. De metoder som presenteras för att minska negativa konsekvenser bör vara genomförbara och tillräckligt konkreta.

Uppföljning av konsekvenserna

För bedömningsbeskrivningens utarbetas en plan för uppföljning av projektets konsekvenser baserad på bedömda konsekvenser och deras betydelse.

KM: Behovet av uppföljning av konsekvenserna bör fastställas utifrån projektets konsekvenser och deras betydelse. De presenterade uppföljningarna bör vara tydligt avgränsade så att de är genomförbara.

Ordnande av MKB-förfarandet och deltagandet i det

I bedömningsprogrammet presenteras principerna för MKB-förfarandet, en preliminär tidsplan samt en plan för ordnande av deltagandet och information. I den inledande fasen av MKB-förfarandet har en förhandsöverläggning ordnats. För projektet har en uppföljningsgrupp tillsatts som samlas en gång under MKB-förfarandets programfas och en gång under beskrivningsfasen.

KM: Förslaget om ordnande av deltagandet motsvarar principerna i MKB-lagen. Det centrala syftet med MKB-förfarandet är att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta, så kontaktmyndigheten

påpekar att det måste satsas tillräckligt på information under bedömningsförfarandet och intressenternas möjligheter att ge respons.

Kompetens hos dem som utarbetat bedömningsprogrammet

Enligt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska bedömningsprogrammet innehålla uppgifter om kompetensen hos dem som utarbetat bedömningsprogrammet.

KM: I bedömningsprogrammet presenteras tydligt de personer som deltar i bedömningen, deras utbildning och arbetserfarenhet samt deras roll i bedömningen. Bedömningsprogrammet är som helhet lättläst och det har utarbetats med tillräcklig sakkunskap.

INLÄMNANDE AV OCH INFORMATION OM UTLÅTANDET OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

NTM-centralen lämnar sitt utlåtande och kopior av de utlåtanden och åsikter som inkommit om bedömningsprogrammet till den projektansvarige. Utlåtandet delges samtidigt behöriga myndigheter och dem som framfört åsikter.

Utlåtandet om bedömningsprogrammet publiceras på myndighetens webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten> och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/vargitmossens-vindkraft-MKB.

AVGIFT, FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH MÖJLIGHET ATT BEGÄRA OMRÖVNING AV AVGIFTEN

Avgiften är 8 000 euro.

Avgiften för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet fastställs i enlighet med ett vanligt projekt (11 - 17 dagsverken). Avgiften bestäms med stöd av förordningen om NTM-centralernas avgifter.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften för den motiverade slutsatsen kan begära omprövning av avgiften hos NTM-centralen inom sex månader från det att den motiverade slutsatsen meddelades.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 8, 16 och 18 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 3 §

Lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 8 §

Statsrådets förordning (TEM/2022/223) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2023 2 §.

Ärendet har föredragits av överinspektör Sara Hästbacka och avgjorts av ledande expert Elina Venetjoki.

Detta dokument har godkänts elektroniskt i verkets elektroniska ärendehanteringssystem. Anteckning om elektroniskt godkännande finns på dokumentets sista sida.

Bilagor	Utlåtanden, åsikter och expertkommentarer Anvisning om begäran om omprövning av avgiften
Sändlista	Kustens Vind Oy Ab FCG Finnish Consulting Group Ab Vörå kommun Kauhava kommun
För kännedom	De som avgett utlåtanden De som framfört åsikter

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING AV AVGIFT

Myndighet, av vilken omprövning begärs

Omprövning av ett beslut som gäller avgift får begäras skriftligt av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen).

Myndighet, till vilken omprövningsbegäran skickas och tidsfrist för omprövningsbegäran

En begäran om omprövning av avgift för behandling av ett ärende skickas till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften har påförts. Dagen för delgivning räknas inte in i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen av tiden för begäran av omprövning infaller på en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommaraftonen, fortsätter tidsfristen för omprövning även följande vardag.

I omprövningsbegäran ska anges

- vilket beslut omprövningsbegäran gäller
- hurdan omprövning som begärs (till vilka delar omprövning begärs i beslutet och vilka ändringar som begärs)
- på vilka grunder omprövning begärs
- namn och hemkommun för personen som begär omprövning
- postadress och telefonnummer, till vilka meddelanden i ärendet kan skickas till den som begär omprövning.

Om omprövningsbegärandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har gjort upp omprövningsbegäran, skall i begäran om omprövning även uppges namn och hemkommun för denna person. Omprövningsbegäranden, den lagliga företrädaren eller ombudet skall underteckna omprövningsbegäran.

Till omprövningsbegäran bifogas

- beslutet i original eller som kopia, i vilket omprövning begärs,
- handlingar som omprövningsbegäranden åberopar till stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- till omprövningsbegäran bifogar ombudet en fullmakt (en advokat och ett allmänt rättsbiträde skall dock förete fullmakt endast om Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten bestämmer så).

Tillställande av omprövningsbegäran

Omprövningsbegäran ska tillställas NTM-centralens registratur. Begäran om omprövning kan lämnas in personligen eller med anlitande av ombud. På eget ansvar kan den också skickas per post, e-post eller med bud. Omprövningsbegäran ska vara myndigheten till handa senast den sista dagen av tidsfristen för begäran av omprövning före tjänstetidens utgång. Noggrannare bestämmelser om att skicka in begäran om omprövning elektroniskt finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Kontaktuppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten Ansvarsområdet för miljö och naturresurser

besöksadress:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffskavägen 35, VASA
Långbrogatan 15, KARLEBY
Öppet: klockan 8.00 – 16.15

postadress:
PB 156, 60101 SEINÄJOKI
PB 262, 65101 VASA
PB 77, 67101 KARLEBY

telefon: 0295 027 500

e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.fi

E-tjänster -blankett: <https://www.ely-keskus.fi/sv/asiointi-ja-yhteystiedot>

Annan tjänster > Allmänna ärendebblanketter > Allmän ärendebblankett för företag, föreningar, verksamhetsutövare, kommuner och myndigheter (asiointipalvelu.ahtp.fi) Punkterna märkta med asterisk är obligatoriska.